

Historik över Bergshamra missionshus och Länna Missionsförsamling

1800-talet var en mörk period i Sveriges historia med "dryckenskap och vilt leverne" och det var många familjer som levde i misär. Men mot mitten av seklet började folkörelserna växa fram som t ex nykterhetsrörelsen, arbetarrörelsen och den kristna väckelserörelsen.

I mitten på 1800-talet började den frikyrkliga väckelsen att göra sig gällande, folk började fundera övet de stora livsfrågorna och man sökte sig samman i grupper som samlades i hemmen för bibelstudier och samtal, trots starkt motstånd från statskyrkan och myndigheter.

Allt detta ledde emellertid fram till att någon gång undet år 1877 det bildades en fri församling bland de troende i Issjö, Sjöändan, Mora, Prästgården och Bergshamra. Församlingen antog namnet "LÄNNA WESTRA FRIFÖRSAMLING" som man startade söndagsskolverksamhet redan första året.

När Svenska Missionsförbundet år 1878 bildades anslöt man sig till riksorganisationen från början. Dessutom anslöt man sig till Norrtelje och Waxholms Missionsföreningar för att på så vis få hjälp med predikofrågan.

Hittills hade man samlats i stugorna och predikanterna reste från by till by och predikade i hemmen. I Mora hölls predikan hos E. P. Eriksson, i Waxtuna samlades man hos en bröder till honom, J. G. Eriksson som sedermera flyttade till Vestergården i Bergshamra. I Wettershaga stod Jan-Olof Janssons gård till förfogande.

I Bergshamra stod två gårdar öppna för den nya församlingen, den ena var Vestergården där J. G. Ström och hans hustru Anna bodde. Den andra gården var Östergården, i dagligt tal kallad "Jakobas". Där bodde lantbrukaren J. Jansson och hans hustru Maria som betydligt mycket för den andliga verksamheten i Bergshamra med omnejd. Maria kallades allmänt för "Moster Mari" eller "Jakobas Moster".

En vecka i månaden kom Norrtelje Missionsförenings predikanter och ett par dagar i månaden kom Waxholms Missionsförenings predikanter och höll gudstjänster. Dessutom kom nu också elever från Missionskolan, bl a L. P. Andersson, Raquette och Qant. Bland mera bemärkta som gästade "Moster Mari" och predikade där var P. Waldenström, E. J. Ekman, Carl Boberg och Karlsson från Immanuelskyrkan i Stockholm.

De stora missionsmötena, som brukade hållas på somrarna var besökta av människor från flera socknar. Det gällde att komma i tid om man skulle få ens en stäplats. Det var alltså mycket folk som samlades vid mötena och det var ofta som alla inte fick plats varför frågan om byggandet av ett "bönhus" blev alltmer brännande. Issjö blev först och de som ivrade mest för bygget var skräddarfamiljen Jan-Eriks. Då Åkerlund i Lovisedal och

andra lovat att släppa till timmer och man också fått en tomt i Issjöbyn uppfördes år 1879 socknens första missionshus. Många betraktade detta företag med misstänksamma och fiendliga blickar och menade att det snart skulle vara slut med verksamheten i "TRÅKYRKAN" som man ironiskt kallade missionshuset, men många var välvilliga till det hela och skänkte timmer och frivilliga dagsverken vid uppförandet. Den första församlingsföreståndaren var mjölnaren Karl Lundin, Addarsnäs.

Snart började man i Bergshamra tala om att följa exemplet från Issjö och bygga missionshus, J. G. Ström i Vestergården skänkte tomt. Så småningom kom timmer fram, grunden lades och socknens andra missionshus byggdes under jubel och fröjd på höjden i byn. Med inte allt för stora skulder kunde "bönhuset" invigas år 1881.

Under denna tid byggdes det många missionshus runt om i bygderna. Inga stora kassor och fonder hade man att lita till., inga debetsedlar att skaffa in pengar på och de flesta medlemmarna var fattiga. Men med stor nit, trohet och uppoftningar utförde man verkliga storverk. Det var visserligen inga stora helgedomar med stora valv och höga torn utan enkla och anspråklösa timmerhus. Invändigt var de kala väggarna rätt länge omålade och bänkarna saknade ryggstöd. Klent beställt var det också med uppvärming och belysning. Men vad som saknades i dessa hänseenden ersattes av den hänförelse som dessa pionjärer i den svenska frikyrkorörelsen visade.

1893-94 hade församlingen en anställd predikant, K. Nyström, tillsammans med Rådmansö och Dyvik (Österåkers östra krets). Årslönen var 450:-. Penningar för verksamheten insamlades genom kollekt, teckningslistor, offerfester och de ganska ofta förekommande kaffefesterna. Medlemsavgifter infördes så småningom vilka dock var frivilliga. Syföreningsmöten och försäljningar hölls även.

Man hade även riktigt marknadsliv utanför missionshuset. Det gällde ju att försöka samla in kontanter till verksamheten. I protokoll fört den 30 juli 1893 förekommer följande: "§5. Till att se efter att inga bull- och karamellhandlare finge stå och sälja sina varor för nära missionshuset utsågos J. G. Andersson, Mora, Johan Gustaf Eklund, Eriksdal och Otto."

År 1894 prenumererades på 50 ex av söndagsskoltidningen BARNAVENNEN, men de räckte inte utan det måste göras en tilläggsprenumeration.

År 1895 beslutades att predikant G. Jansson från Norrtelje Missionsförening skall skriva stadgar åt Länna Friförsamling.

År 1898 läggs tegel på Bergshamra missionshus vartill man lånar 100:-.

Från sekelskiftet fortsatte verksamheten i lugna och jämna banor. Den hade nu stabiliserats och det det är egentligen inte några större händelser som direkt berör församlingen.

År 1901 bildades en ungdomsförening och regelbunden söndagsskolverksamhet bedrevs i Addarsnäs, Prästgården, Issjö, Bergshamra, Östansjö, Waxtuna, Mora och Wettershaga. År 1902 ändrades namnet från Länna westra till Länna södra friförsamling. Missionshuset renoverades och målades invändigt.

År 1905 bildades en fond för hjälp åt fattiga och sjuka medlemmar. Avgift 5 öre om året för medlemmarna.

År 1907 byggdes norra gaveln ut för att få en "Lilla sal" och bostadsrum.

År 1909 beslutades att tillsammans med Evangeliska Fosterlandsstiftelsens folk i Wettershaga uppföra ett missionshus där. Närmare uppgifter saknas dock om med hur mycker församlingen bidrog.

År 1911 inköptes en orgel.

År 1919 tillträdde pastor Erik Lundin som församlingens ordinarie predikant och under hans tid byggdes predikantbostaden Eneberg vilken invigdes den 14 maj 1922.

År 1923 bildas juniorföreningen.

År 1941 ändras namnet från Länna westra friförsamling till Länna södra missionsförsamling.

År 1951 återinvigs Bergshamra missionshus efter en större ombyggnad.

År 1958 uppgår Roslags-Kulla Missionsförsamling i Länna södra missionsförsamling.

År 1959 delar församlingen pastorstjänst med Frötuna och Länna östra missionsförsamlingar.

År 1964 invigs Issjö missionshus till lägergård efter en stor ombyggnad.

År 1968 upplöses Länna södra och östra missionsförsamlingar och bildar tillsammans länna Missionsförsamling efter förslag av Gunnar Lodenius, ordförande i länna östra m.

År 1969 delar församlingen pastorstjänst med Blidö missionsförsamling.

År 1972 bildas pastorkrets tillsammans med Blidö, Frötuna och Rådmansö missionsförsamlingar. Namnet beslutas bli Södra församlingsskretsen av SMF.

År 1977 firar församlingen 100-års jubileum.